

Burnuma Duz Gibi Kokdun Gardasıım

– İpciERDOĞAN · 09 Eylül 2019

BURNUMA DUZ GİBİ KOKDUN GARDASIIM !

Havalar soğumaya yüz tutmuştu. Harman da sırasıyla yatan iki kardeş sabaha karşı düşen çığ ve soğuktan üşüyüp titreseler de babayiğitliğe toz kondurmayarak birbirinden bunu saklıyorlar, güneşin doğmasıyla beraber ısınan havadan ve bir türlü bitmek bilmeyen iş güç telaşından dolayı akşam üstlerine örtünmek için evden harmana yatmaya gelirken yorgan getirmeyi akıl edemiyorlardı.

Şamlı'nın uşağı diye bilinen ve kimseye zararları olmayan, köylülerince sevilip sayılan iki kardeşten İreşit uzun boylu babayiğit kırmızı benizli, yakışıklı iri kıyım birisi iken küçük kardeşi Omar ağabeyinden biraz uzun boylu ama kara kuru bir gençti. Belki de zayıflığından dolayı boyu ağabeyine göre uzun gösteriyordu.

Güçlü kuvvetli iki atları vardı ki bakmaya kıyılmaz, bütün köylünün gözü bu atların üstündeydi. "Aman nazar değmesin" diye köye gelen çerçiden boyunlarına mavi boncuk satın alıp bağlamışlardı. O yıl bu atlarına güvenerek köylüden bayağı tarla tutarak ortağına ekmişlerdi.

İş bitecek gibi değildi. Bunca çalışmalarına rağmen diğer çiftçilere göre çok gecikmişler ancak Eylül ayı ortalarında tarladan sapı harmana getirmişlerdi. Bu yüzden dolayı ortakçılarının biri gelip biri gidiyor, öfkelerinden suratları beş karış yer süpürüyordu.

İki kardeş geceyi gündüze katarak çalıştıkları halde iş biteceğine daha da çoğalıyor, mahsulü kışa kaptırma telaşına düşen İreşit arada sırada iki ellerini öfkeyle havaya kaldırarak "eyy aza ganatkar olmuyan düzü İreşit, elin tarlasını iki ata güvenip ekmek toplamak sana mı galdıydı" diye kendi kendine feryadı figan etse de araya girenler "yazık günaa girme" diyerek onu teskin ediyorlardı.

İki kardeş baktılar ki bu böyle olmayacak evde barkta eli iş tutsun tutmasın çoluk çocuk kim var ise sabahtan akşama kadar harmanda kendilerine yardım etmeye mecbur ettiler. Çocuklar büyüklerin nezaretinde döğen sürerken kimileri de dirgenle iyi ezilsin diye bir yandan sapları karıştırıyor, tınaslar da elde yaba duran kişilerce savrulmayı bekliyordu.

Birkaç kez yağmur tehlikesi atlatsalar da 'mahsulümüzü kaybederiz' telaşına düşen ortaklarının da yardıma gelmesiyle aradan geçen bir aya yakın zaman içerisinde onların paylarına düşenleri ayrı ayrı taksim ederek yağmur ve erkenci yağabilecek kar da ıslatıp şişirmeden kendilerine teslim ettiler.

İreşit'in öfkesi az buçuk dinmiş, artık eskisi gibi kardeşi Omar'ın ve kendi aile efradına gerekli gereksiz bağırıp çağırılmıyordu. Vaktin nasıl geçtiğinden habersizdiler, burunlarına mantı yemeği kokusu geldiğinde vaktin öğle ye geldiğini fark ettiler. Aceleyle karınlarını doyururlarken ağızlarındaki lokma şapırtılarına "Omar oğlum, bu günkü işleri bitirdikten sonra Allah izin verirse yarın sabah önce tarlaya ekecaamız toomları ayıralım, ondan sonra da hissamıza düşeni yağmura çamura gaptırmadan hemen bölüşelim, galan vaktimizde da arabıya çeteni gurup samanlarımızı samanlığa atalım ki gışın hayvanlarımız aç galmasın." diyen İreşit'in ağızındaki lokmalardan zor çıkan talimatları karıştı.

Bereketli bir mevsimi geride bırakmışlar bu yüzden de iki kardeşin gözlerinin içi ıslı ıslıldı. Ağası yanında saygısızlık olmasın diye konuşmayı kendince pek sevmeyen Omar "ağa, ağar gızmassan sana

bişi diyecam, bu yıl iki ata güvenip ortağına çok tarla duttuk, işi yetiremedik, parasızlıktan çitçide dutamadık, bu yüzden harmandan geç gaktık, seniye fazla ortakcı almıyalım”. İreşit'in bu durum pek işine gelmemişti, yapacak bir şey yoktu, işler ortak görülüyordu, “haklısın gardaşım senin didiğin olsun baalım” dedi.

Köylük yerde ortalık ağarmaya başlarken öten horozlar, sonrasında erkencecik doğan güneş insanın yorgunluğunu ve yerine göre uykusuzluğunu bilir mi. O gün harmanda yatma sırası Omar'daydı, ortalık ağarırken gördüğü rüyayı yarım bırakarak telaşa uyandı. Önce gözlerini üfeledi, yatarken üstüne yorgan çekse de altındaki saman çığdan dolayı sırt ve bacaklarını bayağı üşütmüştü. Az gerindi, üstünü başını giyindikten sonra eline yüzüne su serperken "vakit öğlen olmuş sen daha yatıyon Omaar, insan bu vaata galırmı heç" diyen İreşit ağabeyinin sesi kulaklarına aksetti.

Aile efradı harmana gelinceye kadar iki kardeş bir gün önceden yarım kalan işleri bitirmeye uğraşırken geçen zaman içerisinde diğerleri de harmanda yerlerini aldılar. İki kardeş herkese gücünün yeteceği kadar işleri tarif ederek kendileri de hanımlarını yanlarına alıp asıl kendi görecekleri işlerin başına geçtiler.

Bir önceki gün kararlaştırdıkları gibi hareket ederek önce ekecekleri tarlanın dönümünü, sonrasında da dönüme kaç kile tohum atlacağını, o yıl ortaokul son sınıfta okuyan Omar'ın oğlu Hacı'ya hesap ettirerek zor kötek tohumluğu bir kenara ayırdılar.

Tohumluk işi bittikten sonra sıra kalan mahsulün ayırımına gelmişti. Her yıl yaptıkları gibi önce yüz çinik mahsulü İreşit sayarak kardeşi Omar'a, o da bir köşeye dökmesi için askere gidecek olan yeğeni Asım'a teslim ediyordu. İlk yüz çinik sayımı bittikten sonra İreşit "Omaar, yavrum dizlerim goptu, bundan sonrasını sen çinikle ne olur" diyerek kadeşi ile yer değiştirdi. Omar "çinik kırık" demişti ki oğlu Necati "aga anam yemamizi getirdi de sizi sofruya çağırıyor". Meğer vaktin öğleye yaklaştığını fark eden kadın azar duymayayım, 'bu gadar horanta harmanda aç kalmasın' korkusuyla koşar adım evine giderek bolca bulgur pilavı pişirip sofraya koymuştu. İreşit emmisi yeğeni Necati'ye "anan ne bişirmiş oğlum" diye sorunca "emmi bulgur pilavı" Vakit ne çabuk geçmiş dışarıya öğle olmuştu. İreşit buna içten içe kızsa da işin içinde bulgur pilavı vardı, 'soğutmuya heç gelmez, soona ariye gider' düşüncesiyle "haydin baalım, herkes sofraya" diye emir verdi.

Yemektir, istirahattir derken İreşit'in, "haydi herkes işinin başına" komutuyla gönüllü gönülsüz herkes işinin başına döndü. Ömar çiniği mahsülle doldurup "gırkbiir" diyerek ağabeyine teslim ederken Ağabeyi, "diggatli say oğlum, otuz dokuz da bıraktıydın, gırkdan başlayacaan" dedi. Omar boş bulunup "o vakıddaki acılık gafana vurmuş ellağam aga, ben sayı belli olsun diye gırk da bıraktıydım."

'Otuz dokuz da bıraktıydın, yok aga kırtı bıraktıydım ın' arkası gelmeyen iddiaların arasına kör şeytan karışmıştı. İleri geri derken İreşit ağası nasıl oldu bilinmez 'saçının teline kıyamadığı kardeşinin başına harman süpürgesini yarı saplı vurunca Omar oraya düştü. Kimse iki kardeş arasına girip müdahale etmiyordu. Yaptığından utanan İreşit bir kenara çömelirken diğerleri de Omar'ın kafasından akan kanları oradaki ocakta buldukları külleri basarak durdurmaya çalışıyorlardı.

Olayı duyan yetim büyüdüklerinde baba yerine koydukları Şamlı'nın Mehmet emmi ve oğulları yetişerek aile arasında husümet doğmaması ve dövüş çıkmaması için uğraşı vererek ortamı yatıştırdıktan sonra sayıya kırk tan başlayarak iki kardeşin bakışları arasında mahsulün paylaşımını

yaptılar.

İki kardeş küs oldukları halde birbirlerine yardım ederek harmandaki samanları samanlıklarına taşıdılar, öbür senenin tarlalara tohumlarını ektiler. Ölüde, diride, düğünde, dernekte, iyi ve kötü günlerinde, oturdukları köy odalarında beraber oldular ama aradan geçen bunca yıllara rağmen bir türlü barışmadılar. Hısım, akraba ve çocuklarının dayatmaları barışmalarına asla fayda vermedi.

Aradan geçen yıllar içerisinde İreşit ağa yaşlanmış, haliyle bir ayağı yerde sürünüyordu. Oğullarını evermiş, kızlarını gelin etmişti. Herkes işini, aşını bulmuş, ne onun çocuklarına, ne de çocuklarının ona ihtiyacı vardı. Hanımıyla bir edi bir bütü kalmışlardı.

Bir gün camide vakit ezanı beklerken komsusu Tahsin “İreşit ağa aha geldik aha gidiyok, Allah kımet ederse bu yıl hanımımınla beraber hacca gidecaam, bunca yıldır seninen arkadaşlık yaptık, senin aklında böyle bişi varmı, ağar akıl idersen yarin beraber şaare hanımlarımızı yanımıza alıp gidip yazılalım isdersen”

İreşit ağa akşam hanımına durumu açtı, kadıncağız sanki kendisinden böyle bir şey beklermiş gibi duyduğu teklifle sevinçten dört köşe oldu. Karı kocanın sabaha kadar gözlerine uyku girmedi.

Adet gereği hacı yemeği verdiklerinde Kardeşi Omarın hanımı ve çocukları, onun tüm akrabaları geldiği halde kardeşi gelmemişti. Hanımı, çocukları ve tüm akrabalarının onca dayatmalarına rağmen hacı yemeğine gitmeyen Omar bu kez de “o bana halleleşmiye gelmesi ilaazim idi” diyerek ağabeyini savuşturmaya gitmezken, ağabeyi de “o benden güccük, ben mi haleleşmiye onun ayağına gidecaam, o gelsin” inatlaşmaları neticesinde İreşit kardeşi Omar'la barışmadan hacın yolunu tuttu.

Ardı arkası gelmeyen hac ibadetlerinde yorgun düşen İreşit'in daha başını yastığa koymadan gözleri kapanıyor, kısa süren derin uykularında “benden halellik almadan hacca giddin, senin hacılığın kabul olmaz” diyen kardeşi Omar rüyalarına giriyordu. Bu durum neredeyse hac boyunca sürdü.

Hacıların dönme vakti yaklaşmıştı. Artık köyde hacı karşılama hazırlıkları göze çarpıyordu. Omar'ın köy dışında bulunan oğul ve kızları amcalarını karşılayan ekibin içinde bulunmak için köye birkaç gün öncesinden akraba ve dünürleriyle gelmişlerdi.

O yıllarda Kırşehir hacıları Hac dan otobüslerle Mucur ilçesine gelir oradan da karşılayıcılar teslim alarak evlerine gelirlerdi.

Omar'ın o gece sabaha kadar düşünmekten gözüne uyku girmemişti, yıllardır içinde biriktirdiği küslüğü bir kenara atarak sabah kendisini karşılama kaflesinin içinde buldu. Otobüsler Mucur'da yolcularını bırakırken inenleri karşılamaya gelenler hasretle sarmaş dolaş bağrına basıyor, gençler yaşlı olanların ellerini öpüyor, bazıları sevinçten kendisini tutamayıp ağlıyor, bu işleri bitirenler de hacıların eşyalarını otobüslerden alarak kendi araçlarına taşıyorlardı.

Hacı İreşit ne kadar yol yorgunu olsa da kendisine doğru koşan akraba ve çocuklarını hanımına göstermeye çalışırken bir yandan da “acaba o da karşılamaya geldi mi ki” diye kataraktlı gözleriyle kardeşi Omar'ı seçmeye uğraşıyordu.

O anda Omar kardeşini otobüsten inerken görmüş, yaşlılığından umulmayacak şekilde ağabeyinin yanına koşar adımlarla gelmiş, otobüsten inmesine yardım etmeye çalışıyordu. İki kardeş birbirine sarıldıklarında gözlerde birikenler etrafa sel olurken olayı seyredenlerde hıçkırığa boğulmuşlardı. O anda “YILLARDIR BURNUMA DUZ GİBİ KOKTUN GARDAŞIIM” diye feryat eden Hacı İreşit'in ağzı

ciğerleri dağlıyordu.

ERDOĐAN ÇALIŐKAN 30 08 2019 KIRŞEHİR GERÇEK YAŐANMIŐLİKLER

Öyküleri őahısları küçük düőürmek, mirasçılarını rencide etmek için yazmıyorum.